sagsa Ög. 211 Mörby, varmed ock ristningen **sahsi** L. 354 (enligt mig 1901) överensstämmer. Blott två gånger förekommer **saksi** Öl. 37 och L. 17.

Det tredje namnet **ut** motsvarar isl. *Oddr*, fsv. **Odder*, **Udder*, jfr *Matheus Odsson* S. D. III, 144 (1313 Smål.), *vddonis* S. D. III, 136 (1313 Ög.).

Översättning: Brodd reste denna sten efter Saxe, sin fader, och efter Udd, sin broder. Gud hjälpe dem!

Att uppmärksamma är leken med namn, i det sönerna heta Brodd och Udd till fadern Saxe, vars namn alltså sättes i förbindelse med ordet *sax* n. 'kort, svärd'.

Anm. Enligt W. 202 skall i Jättingstad en runristning hava funnits på en timmerstock i en urgammal byggnad, nu borta.

134. Gärdslösa (Enängen), Kumla sn, Lysings hd.

Pl. XLIV. Fig. 1.

Litteratur: B. 919; L. 1191; W. 193, 195; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 613; P. A. Säve, *ATS.* I, s. 115; *Reseberättelse* 1861, s. 99, teckning; Teckn. av L. G. Wiede i top. arkiv; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1873, II, s. 58, teckn. s. 59; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra* (1880), s. 4, teckn.

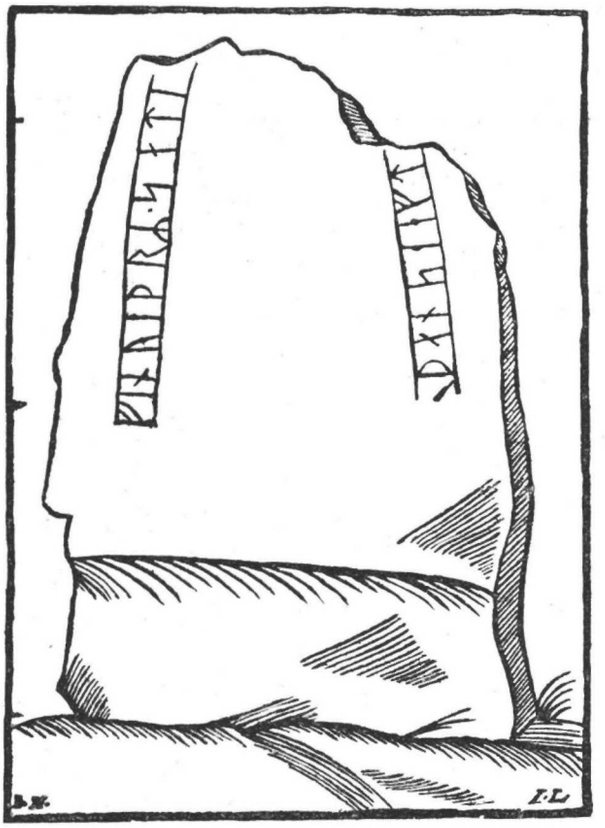

B. 919.

I *Ransakning* 1664—84 säges: »Finnes och på Geerdz Löösa Byss gerde i Kumbla Sochn Twenne steenar, den eenne står uppe med inga Bookstäfwer uppå. Men den andre Ligger om Kulle medh några Bookstäfwer uppå, mäst med muuss öfwerwäxter». I B. 919, 928 äro både Ög. 134 och Ög. 135 avbildade såsom resta. Den ena av dessa åsyftas väl i *Ransakning* med den liggande stenen. Den stående har väl varit den bautasten, som jämte runstenarna befinner sig på stället.

Vid mitt besök 1894 låg stenen med foten nedsjunken i ett s. k. »vättne», en grop med vatten för kreaturen att dricka ur, men restes 28 sept. 1894 jämte Ög. 135 och bautastenen mellan gropen och landsvägen.

Ämnet är granit. Höjden var före resningen 1,90 m, efter resningen 1,20 m; bredden vid foten 1,26 m. Slingans bredd t. v. 10 cm, t. h. 12 cm.

Runstenens topp saknas redan i B. 919, efter vars tid något litet gått förlorat upptill samt före inskriftens början.

Uti **finuiþrR** finnes av **f** blott 4,5 cm nedifrån av staven i behåll. Uti **sati** är på **s** övre staven förlängd till nedre slinglinien, h. bistaven av **t** är otydlig, av **i** finnes 3,5 cm nedifrån.

I vänstra slingan kan ytterligare blott ordet 'sten' hava stått, ty högra slingan innehåller **þansi eft**— nedifrån uppåt; den avlidnes namn måste hava följt på **eft[iR]**. Till en dylik anordning av ristningen saknas motstycke i Östergötland.

Inskriften är alltså: Vänstra slingan: **finuiþrR · sati**— Högra slingan: **þansi eft**—
5 10 15 20

Översättning: Finnvid satte denna (sten) efter —.

135. Gärdslösa (Enängen), Kumla sn, Lysings hd.

Pl. XLIV. Fig. 2.

Litteratur: B. 928; L. 1192; W. 194, 197; P. A. Säve, *ATS.* I, s. 115; *Reseber.* 1861, s. 99, teckning; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1873, II, s. 58, teckning s. 59; Teckning av L. C. Wiede i top. ark.; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra* (1880), s. 4, teckn.

Vid mitt besök 1904 fann jag runstenen invid föregående, såsom den ock anträffats av P. A. Säve, L. G. Wiede och C. Nordenskjöld. Den restes på samma gång som Ög. 134. Då stenens ort i B. 928 angives som »O hot i Kumbla Sockn», beror detta troligen på missförstånd av: »och uti Kumbla Sockn».

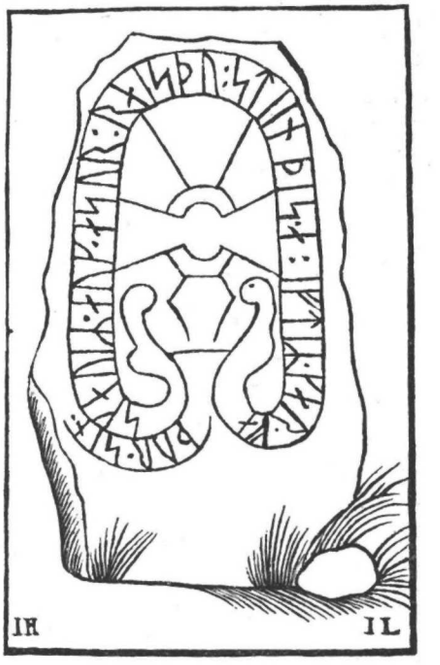

B. 928.

Ämnet är granit. Höjden före stenens resning 1,68 m, efter 1,09 m, största bredden 74 cm. Slingans bredd 9—10 cm.

Inskriften börjar med ett kolon, som förut ej iakttagits. Första namnet är **skaukR**, icke **skauiR**, r. 5 **k** är alldeles tydlig, om än bistaven är grundare än staven. Efter **asur:** följer **reisþu** med tydligt **e**, icke **raisþu**. I **eftiR** är pricken på **e** mindre utpräglad, men en utvidgning av staven finnes 3 cm uppifrån, 4 cm nedifrån. Den avlidnes namn är **kak**; längs högra sidan av bistaven till det sista **k** sträcker sig en stor avflagning åt höger.

Inskriften är alltså följande:

:skaukR · auk: asur: reisþu: stein: þisa: eftiR · kak · faþur · sin ·
5 10 15 20 25 30 35 40

Namnet **skaukR** är annars okänt. Måhända kan det uppfattas som **Ska-ungR*, en nordisk motsvarighet till fsv. *Skæving*, som Lundgren, *Om fsv. personnamn på -ing* och *-ung* s. 11 anför som binamn och troligen med rätta anser vara tyskt namn, i det han jämför ty. *Scaf-hilt, -leich, -wat.*

Till **kak** svarar fsv. *Kagus* S. D. I, 79 (1100-talet) samt *Kakir* S. D. III, 88, se Lundgren, *Personnamn*, s. 145, 91.

Översättning: Skaung och Assur reste denna sten efter Kag, sin fader.